

مبلغان پدیده کحجابی

یوسف غلامی

چاره کار نیست و باید به اموری دیگر هم توجه داشت. در این گفتار به سه علت این پدیده اشاره می کنیم:

- ۱- سستی و تزلزل ایمان
- ۲- انحراف اخلاقی و اعتقادی
- ۳- راهی برای ستیز با جامعه

در گفتار پیش، پدیده کم حجابی زنان را مورد بررسی قرار دادیم و یادآور شدیم که مهمترین عامل این امر نداشت آگاهی لازم دینی است. زمانی که فرد از فواید حجاب و پیامدهای بی حجابی چیزی نداند، بدان پایبند نمی شود.

۱- سستی و تزلزل ایمان
اوّلین قدم در راه هدایت این گروه از بانوان، پس از آگاه کردن ایشان، معتقد ساختن آنان به مبانی اخلاقی و دینی است. تازمانی که فرد به خداوند و حکیم بودن او و نیز به وجود روز و اپسین اعتقاد نداشته باشد، بسیار

نخستین موضوعی را که مبلغ مورد توجه قرار می دهد، این است که پیوسته عامل بسی توجهی زنان و دختران به حجاب را انحراف اخلاقی و اعتقادی نمی داند و مطمئن است که برای معتقد کردن دختران و زنان به حجاب، تنها دانش افزایی آنان نیز

سبب دور شدن ایشان از غیرت می‌گردد. بنابراین سزاوار است که به موازات هدایت بانوان، در طریق تقویت ایمان و اعتقادات مردان نیز کوشید تا ناخواسته عامل کم توجهی خانواده‌شان به حجاب نشوند.

زمانی که مرد در جنبه‌های مختلف زندگی احساس ناکامی کند، ناخواسته با توصل به توانایی‌های آماده‌اش در پی جیران شکست بر می‌آید. در چنین موقعیتی، برای مردانی که ایمان کاملی ندارند، یکی از راه‌ها، وادار ساختن همسر و اعضای خانه به کم حجابی است. فرد ممکن است بدین وسیله بخواهد با نمایش گذاشتن زیبایی‌های همسرش، احساس توانمندی و مباهات کند.

از این رو باید نیمی از مسئولیت زنان را در پایبندی به حجاب بر عهده مردان دانست. هرگاه او به هر علت نتواند حضور تأثیرگذاری در خانواده داشته باشد، فرزندان تربیت و پرورش صحیحی نمی‌یابند، نیز باید حدود روابط فامیلی را برای اعضای خانواده مشخص کرد و از آمیختگی جلسات زن و مرد بپرهیزیم.

دشوار است که بتوان در وی اعتقاد و رفتاری پایدار نسبت به حجاب پیدید آورد. اگر ایمان زن استوار نباشد، در پی سیراب ساختن حسّ محبت خواهی، به شیوه‌های ناروا رومی‌کند و خود و دیگران را به رنج می‌افکند. بنابراین باید کوشید که اول والدین از محبت به فرزندان خود دریغ نورزند تا آن‌هادر محیط خانه احساس شکوه و ارج کنند و به جلوه‌گری‌های خیابانی نپردازنند.

برای این کار باید احادیثی که در گرامی داشت مقام آن‌ها است، به ایشان یادآوری کرد. یک ضرب المثل ایرلندي می‌گویید: زن را با شمشیر بزنی بهتر از آن است که به او بی‌اعتنایی کنی. دوم آن که: از تبعیض میان

فرزندان و مقایسه آن‌ها با یکدیگر بپرهیزند. زیرا پیوسته در این مقایسه کردن‌ها فرد شکست خورده که احساس حقارت می‌کند، می‌کوشد تا به هر وسیله به خودنمایی و جلب توجه بپردازد و همین امر زمینه‌های انحراف او و دیگران را فراهم می‌سازد.

سسستی ایمان در مردان نیز گاه

نظر دور داشت که یکی از عوامل بی توجهی دختران و زنان به حجاب، ستیز با جامعه و گریز از تحقیر است. ارائه تصویر ناصحیح از حجاب و انتظار گوشه نشینی از زنان مسلمان، گویا سبب شده است که برخی پوشش اسلامی را برای خود نوعی عامل تحقیر و مانع پیشرفت بپنداشتند. آموزه‌های ناصحیح نیز سبب شده است که زن در بسیاری از مواقع، خود را مقهور مرد بشناسد و بپنداشد که او می‌خواهد زن را به خدمت خوبیش محدود سازد. گویا در نگاه مردان، زن موجودی است که فقط برای خدمت به مرد آفریده شده است و خود در آفرینش سهمی ندارد.

برخی از زیان‌های اختلاط زن و مرد و بی توجهی به اصول اخلاقی را یادآور شود. گاه لازم است بعضی حوادث و خاطرات تلخ که در اثر انحراف اعتقادی برای خانواده‌ها پیش آمده است، بیان گردد و از آن بهره‌برداری تبلیغی شود.

۲- انحراف اخلاقی و اعتقادی

وراثت و محیط دو عامل تأثیرگذار با اهمیت در تربیت افراد است. مریبی و مبلغ بدون در نظر گرفتن این دو عامل نه می‌تواند موقعیت افراد را دریابد و نه با تبلیغ خود تأثیر دلخواهی بر رفتار ایشان داشته باشد. چگونه می‌توان از دختری که در دامن مادری ناآشنا به اصول اخلاقی تربیت شده و در محیط مدرسه و اجتماعش به این اصول بهایی داده نشده، انتظار داشت که به پوشش اسلامی معتقد باشد. از این رو مریبی ناچار است در آموزش‌های خود، نسبت به رعایت اصول اخلاقی، انگیزه آفرینی کند و برخی از زیان‌های اختلاط زن و مرد و بی توجهی به اصول اخلاقی را یادآور شود. گاه لازم است بعضی حوادث و خاطرات تلخ که در اثر انحراف اعتقادی برای خانواده‌ها پیش آمده است، بیان گردد و از آن بهره‌برداری تبلیغی شود.

۳- راهی برای ستیز با جامعه

این واقعیت تلخ را نمی‌توان از

گروهی احساس ستم کند و در خود توان مقابله و مبارزه نبیند، کینه ستمگر را در دل جای می‌دهد تا در فرست مناسب بر او بتازد و حق خود را از او بستاند.

هیچ تردیدی نیست که یکی از علل بدنی و بهانه‌جوبی زنان در محیط خانه و بی‌توجهی به حجاب در بیرون خانه، احساس ستمیدگی است. وقتی زن در نگاه مرد، بی‌لیاقت و کم خرد و سست همت شناخته شود، شک نیست که زن در صدد تلالفی بر می‌آید و می‌کوشد تا با ارائه امتیازات ظاهری و جسمی، مرد را اسیر هوش‌های خود و به داشتن توان زن معرف سازد.

۳-۳- آزار رسانی

زن در نیروی عاطفی برتر از مرد است و از این که مشاهده کند مرد با قدرت جسمانی سعی دارد در همه چیز، خود را برتر از زن بشناساند، ناخرسند است. از طرفی زن به خوبی ضعف مرد را در نیاز غریزی به زن، حس می‌کند و می‌داند که آفریدگار، مرد را در این طلب و نیاز بسیار ضعیف و سست آفریده و زن را در

استفاده کند. در این مرحله زنان چند کوشش را سر لوحه کار خود قرار می‌دهند:

۱- ۳- همدوش شدن با مردان

هنگامی که زن خود را در نظام آفرینش و در نگاه مرد کم مقدار بپندارد، در پی اثبات استعداد و توانایی خود به تکاپو می‌افتد و یکی از راه‌های موقتیت خود را در هم دوش شدن با مردان جست وجو می‌کند. به گمان او هر چه به حوزه فعالیت مردان نزدیک شود و در قلمرو مردگام نهد بهتر و زودتر می‌تواند به نقش حقیقی خود دست یابد و نیرو و استعدادش را شکوفا سازد. در آن صورت، مرد نمی‌تواند به دارا بودن امتیازی خود را بر زن برتر بنمایاند و او را از چیزی محروم کند.

در چنین حال باید به زنان امنیت داد و در عمل به آن‌ها ثابت کرد که مرد خود را برتر از او نمی‌داند و زن را در درک، هوش، هنر و فرهنگ، خُردتر از خود نمی‌شناسد و او را مکمل خود می‌داند، نه رقیب.

۲- ۳- سلطه بر مرد

چون کسی نسبت به فرد یا

نابسامان اخلاقی، نه برای زن امنیت آور است نه برای مرد. تا فرهنگ اجتماعی و تفکر بشری، زن را آنچنان که آفریدگارش خواسته است، نشناشد، با خود نمایی‌های خیابانی به حقیّ دست نمی‌یابد. آنچه زن با توسل به خودنمایی به دست می‌آورد، نمای آزادی است نه خود آزادی.

هنگامی که زن شخصیّت خویش را باور کرد و خود را والاتر از یک شیء گران‌بها شناخت، بدون کمترین سفارشی آنچه را لازمه محافظت از خویشتن است، به کار خواهد بست و طوری رفتار می‌کند که مرد هم او را یک انسان تمام عیار بداند. باید مربّی به بانوان و مردان بیاموزد که حجاب حقّ مرد نیست که زن ناچار از مراعاتش باشد. زن برای حفظ پاکی از برهنه‌گی می‌پرهیزد، هرچند از پاک ماندن او، مرد (همسر) نیز بهره‌مند می‌شود. اگر مراعات حجاب برای حفظ حقّ شوهر و پدر بود می‌باشد با خصت آن‌ها و بی‌تفاوّتی شان نسبت به حجاب، زن بتواند ناپوشیده در مجتمع حاضر شود، حال آن که چنین حقّی به ایشان داده نشده است.

**حجاب حقّ مرد نیست
که زن ناچار از مراعاتش باشد.
زن برای حفظ پاکی
از برهنه‌گی می‌پرهیزد،
هرچند از پاک ماندن او،
مرد (همسر) نیز بهره‌مند**

می‌شود

غیریزه جلوه‌گری و ناز، قدرت بخشیده‌تا بدین وسیله ضعف جسمی زن در برابر قدرت بدنی مرد جبران شده باشد.

در این حال، اگر زن از ایمان، کم بهره باشد، با نشان دادن زیبایی‌های خود و سود جستن از ضعف مرد، قدرت خود را به رخ می‌کشد تا مرد را به شیفتگی و ادارد و خود از این حالت وی لذت ببرد.

مربّی آشنا در مقابله با چنین نگرش‌های نسنجیده می‌کوشد تازن را از این تفکر اشتباه بیرون آورد و به او بفهماند که با توسل بدین شیوه نه فقط مرد به وظایف خود در مقابل زن آشنا نمی‌شود، بلکه راه‌های آسیب به زنان فراهم‌تر می‌گردد. جامعه در موقعیّت